

INTROVERSIO SOITONOPETTAJAN JA MUUSIKON NÄKÖKULMASTA

Jarno Stenvall
Maisterintutkielma
Musiikkikasvatus
Musiikin, taiteen ja kulttuurin tutkimuksen laitos
Jyväskylän yliopisto
Kevät 2024

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Tiedekunta Humanistis-yhteiskuntatieteellinen	Laitos Musiikin, taiteen ja kulttuurin tutkimuksen laitos
Tekijä Jarno Stenvall	
Työn nimi Introversio soitonopettajan ja muusikon näkökulmasta	
Oppiaine Musiikkikasvatus	Työn laji Maisterintutkielma
Aika Kevät 2024	Sivumäärä 37 + liite 1 sivu
Tiivistelmä <p>Tutkin maisteritutkielmassani introversiota soitonopettajan ja muusikon näkökulmasta. Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää, miten introversio näkyy soitonopettajan ja muusikon työssä introvertin näkökulmasta. Tutkin myös sitä, mitkä introvertin piirteet koetaan vahvuutena ja mitkä haasteellisena. Aihetta on tutkittu suhteellisen vähän musiikin ja opettajuuden näkökulmasta, joten tutkimukseni tuo uutta näkökulmaa tämäntyyppiselle tutkimuskentälle.</p> <p>Tutkimuksen tarkoitus oli syventää ymmärrystä introversiosta soitonopettajan ja muusikon työn näkökulmasta. Tiedonhaussa hyödynnettiin haastattelujen muodossa introvertin piirteitä omaavia soitonopettajia ja muusikoita. Haastateltavia oli kolme ja kaikki heistä opettavat eri instrumenttia eri paikassa. Haastattelut toteutettiin anonyymisti kirjallisessa muodossa, koska se sopi paremmin introvertin luonteeseen, ja tätä kautta vastaukset olivat tarkkaan mietittyjä ja laadukkaita. Aineiston analyysissä käytettiin aineistolähtöistä sisällönanalyysia.</p> <p>Tuloksissa ilmenee, että introversion keskeisimmät piirteet näyttäytyvät soitonopetuksessa ja musiikissa selkeästi. Musiikillinen sisältö ei ollut niinkään keskiössä, mutta soitonopetuksen ja muusikon työnkuva sekä työyhteisössä toimiminen rakentui vahvasti introvertin piirteiden ympärille. Introvertin piirteet, kuten sosiaalinen kuormittavuus, itsenäisen työskentelyn mielekkyys ja laatuun ja yksityiskohtiin panostaminen nousivat esille tutkimuksessa. Soitonopettajan luonteen vuoksi yksityisopetus miellettiin useasti vahvuudeksi, mutta ryhmäopetus nähtiin kuitenkin haasteellisena. Muusikon näkökulmasta tutkimuksessa korostui suunnitelmallisuus ja järjestelmällisyys työn laadun ja mielekkyyden kannalta. Työnkuvassa musiikkiteknologia koettiin myös vahvuudeksi.</p>	
Asiasanat: Introversio, soitonopettaja, muusikkous	
Säilytyspaikka Jyväskylän yliopisto	
Muita tietoja	

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	1
2	INTROVERTTIUS JA EKSTROVERTTIUS	3
	2.1 Persoonallisuus.....	3
	2.2 Introt vs. Ekstrot.....	4
	2.3 Introversio	6
	2.3.1 Introversion yleisimmät piirteet.....	6
	2.3.2 Luovuus ja introversion.....	7
	2.3.3 Ujous ja introversio	8
	2.4 Ekstroversio	8
3	INTROVERSIO TYÖELÄMÄSSÄ	10
	3.1 Työyhteisössä toimiminen	12
	3.2 Opetusala.....	13
	3.3 Musiikinopetus, soitonopetus ja muusikkous	14
4	TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN	16
	4.1 Tutkimuksen tarkoitus ja tutkimuskysymykset.....	16
	4.2 Tutkimusmenetelmät.....	18
	4.3 Haastattelut.....	18
	4.4 Aineiston analysointi.....	19
	4.5 Tutkimuksen luotettavuus ja eettisyys	20
5	TULOKSET	22
	5.1 Yksityisopetus.....	22
	5.2 Sosiaalinen vuorovaikutus	23
	5.3 Suunnitelmallisuus ja järjestelmällisyys	24
	5.4 Laatu	25
	5.5 Työskentely-ympäristö.....	26
	5.6 Työyhteisössä toimiminen	27
	5.7 Muusikkous	28
6	JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA	31
	LÄHTEET.....	35
	LIITTEET	38

1 JOHDANTO

”Nykyaikana meiltä odotetaan sosiaalisuutta, sanavalmiutta ja kontaktihakuisuutta. Niinpä moni joutuu toimimaan vastoin luontoaan täyttääkseen yhteiskunnan vaatimukset ulospäinsuuntautuneisuudesta ja spontaaniudesta” (Jonkman 2015, 14.) Introversio ja sen piirteet ovat olleet esillä nykyajan yhteiskunnassamme ja ns. sisäänpäin suuntautunut elämäntyyli on entistä hyväksytympää kulttuurissamme. Introvertit mielletään usein itsenäisen työn taitajiksi, jotka eivät pidä itsestään meteliä. Musiikkialalla työskentelevät taas mielletään usein ulospäinsuuntautuneiksi, koska esiintyvä artisti ja opettajan työ voisi viitata ekstrovertimpään elämäntyyliin. Kuitenkin musiikkialan työkenttä on opettajan ja muusikon näkökulmasta monipuolinen. Oman persoonallisuuden tiedostaminen auttaa olemaan työntekijänä parhaimmillaan ja tekemään työstä itselleen mielekkään. Miten introvertio sitten näkyy soitonopetuksessa ja muusikkoudessa? Mitä vahvuuksia ja haasteita introverilla on tällä alalla?

Työelämässä introversio nähdään monesti huonossa valossa. On yleinen uskomus, ettei introvertit menestyisi elämässään yhtä hyvin kuin ekstrovertit. (Löhken 2016, 90.) Nyky-yhteiskunta tuntuu ihannoivan ekstrovertteja: ulospäinsuuntautuneita ja sosiaalisia tekijöitä. Kuitenkin nykyinen tietämys eri persoonallisuuksista on edesauttanut ymmärtämään erilaisia toimijoita, ja se antaa mahdollisuuden jokaiselle olla sellainen kuin on. ”Introvertti ei ole elämäntapa eikä valinta, ei liioin muotioikku tai alakulttuuri. Introvertti on biologinen, dna:han koodattu ominaisuus” (Jonkman 2015, 17.)

Minua kiinnostaa introversio, koska tunnen omaavani sen piirteitä, vaikken itseäni täysin introvertiksi mielläkään. Ekstroversio ja introversio ovat osa jatkumoa, ja jokaiselle meistä on piirteitä molemmilta puolilta. Kallistumme kuitenkin loppujen lopuksi enemmän toiselle puolelle. Ihmiset ovat aina pyrkineet lokeroimaan toisiaan, jotta saisivat ymmärrystä käytöksestä ja myös itsestään. (Keltikangas-Järvinen 2016, 185.) Nyky-yhteiskunnassa introversiosta ja ekstroversiosta on tullut mittari mitata

persoonallisuuttamme. Käsitteinä ne ovatkin jo isolle yleisölle tuttuja, eikä ainoastaan psykologian tutkimuskentällä.

Introversio on tutkittu aihe, mutta minulle heräsi kysymys sen vaikutuksesta musiikilla työskenteleviin, tarkalleen ottaen soitonopettajiin ja muusikkoihin. Itse tämän alan työntekijänä en ole törmännyt juurikaan introversiota käsitteleviin tutkimuksiin, jotka keskittyisivät tämän alan työntekijän tuntemuksiin omasta introversiostaan. Haluan tutkimuksen kautta tuoda enemmän tietoisuuteen sitä, millä tavoin musiikialalla toimiva introvertti ajattelee ja toimii, mitkä hän näkee haasteinaan ja vahvuuksinaan ja millaisena hän näkee roolinsa työntekijänä työyhteisössä.

2 INTROVERTTIUS JA EKSTROVERTTIUS

2.1 Persoonallisuus

Mitä persoonallisuus on? Introversio ja ekstroversio ovat vain yksi pieni osa sitä kokonaisuutta, josta syntyy ihmisen persoonallisuus. Persoonallisuuden muodostumiseen vaikuttaa biologinen perimä, sosiaalinen ympäristö ja henkilökohtaisen tarkoituksen etsiminen. (Löhken 2016, 20.) Keltikangas-Järvinen (2016, 74) sanoo, että persoonallisuutemme on muotoiltavissa 22-24 vuoden ikään tultaessa, toisin kuin temperamentti, jonka saamme jo syntyessämme valmiina pakettina. Temperamentti on ihmiselle nuorena kehittyvä ominaisuuksien kirjo, joka kehittyy varhain vauvaiässä ja se pitää sisällään pysyviä biologisia ominaisuuksia, jotka altistaa ihmisen tiettyihin käyttäytymis- ja reaktiotapoihin. (Keltikangas-Järvinen 2016, 48.) Persoonallisuus taas kehittyy temperamentin ja ympäristön vuorovaikutuksesta. (Keltikangas-Järvinen 2016, 75.)

Persoonallisuuspsykologiassa persoonallisuuspiirteet nähdään yksilön pysyvinä ja vakioina käyttäytymistendensseinä eri tilanteissa (Functionals.1). Temperamentin ja persoonallisuuden suurin ero on kuitenkin siinä, että persoonallisuuteen voidaan vahvasti vaikuttaa. Temperamentti tulee meille valmiina, mutta persoonallisuuteen vaikuttaa kasvatus ja kokemus, ja omilla ratkaisulla siihen voidaan vaikuttaa. (Lei, Yang & Wu 2015, 663-675.) Temperamentti, Eysenckin persoonallisuusteoria ja Big Five-malli ovat olleet suosittuja teorioita persoonallisuuspiirteihin liittyvissä tutkimuksissa.

Keltikangas sanoo, että nykykäsitys ekstroversiosta ja introversiosta perustuu Hans Eysenckin persoonallisuusteoriaan ja sen perusajatus on pysynyt samana 1960-luvulta

asti. (Keltikangas-Järvinen 2016, 192.) Eysenckin mukaan ihmisen persoonallisuus voidaan kuvata kahden perinnöllisen piirteen avulla, jotka ovat ekstroversio ja emotionaalinen tasapaino tai toisin sanoen neuroottisuus. (Keltikangas-Järvinen 2016, 193.) Ekstroversio muodostuu viidestä piirteestä, jotka ovat sosiaalisuus, eloisuus, aktiivisuus, elämönhakuisuus ja vakuuttavuus tai jämäkkyys. (Keltikangas-Järvinen 2016, 194.) Näiden piirteiden vajavaisuutta ja vastakohtaa kutsutaan introversioksi. Tutkimusnäkökulmasta introversio ei ole siis oma erillinen piirre vaan osa ekstroversiota. Kirjaimellisesti se on siis vastakohta ekstroversiolle.

Costan ja McCraen kehittämä Big five-malli, FFT eli viiden factorin persoonallisuusteoria, on yksi hyväksytyimmistä ja yksi tämänhetkisistä valtateorioista persoonallisuuden tutkimuskentällä. (Keltikangas-Järvinen 2016, 226.) Teoriaa pidetään tämän hetken versiona Eysenckin aloittamasta teoriasta. Big Five -malliin kuuluu nimensä mukaan viisi eri persoonallisuuspiirrettä, jotka ovat avoimuus, tunnollisuus, ekstroversio, myöntyvyys ja neuroottisuus. (Keltikangas-Järvinen 2016, 175.) Introversio katsotaan tässäkin olevan osa ekstroversiota. Ekstroversio-introversion katsotaan olevan jatkumo, jonka ääripäässä sille ominaiset piirteet näyttäytyvät vahvoina. Toisessa päässä jatkumoa piirteet ovat heikot tai puuttuvat kokonaan, jolloin sitä kutsutaan introversioksi. (Keltikangas-Järvinen 2016, 196.) Big Five-mallin viisi persoonallisuuspiirrettä on taas muotoutunut Eysenckin teorian ja empiirisen tutkimuksen avulla. (Keltikangas-Järvinen 2016, 193.) Empiirisessä tutkimuksessa huomattiin tiettyjen adjektiivien toistuvuus, kun kokeeseen osallistujia pyydettiin kuvailemaan itseään ja muita ihmisiä. Näiden pohjalta piirteet tiivistettiin viiteen persoonallisuuspiirteeseen. (Keltikangas-Järvinen 2016, 176.) Kävi myös ilmi, että piirteet ovat universaaleja ja näistä ekstroversio, joka sisältää myös introversion, on toiseksi voimakkaimmin perinnöllinen. (Keltikangas-Järvinen 2016, 177).

Persoonallisuus on todellisuudessa hyvin laaja käsite, johon en aio perehtyä kokonaisvaltaisesti tässä tutkimuksessa. Perehdyn muihin osa-alueisiin niin, että ne tuovat jotain olennaista tutkimukseen introversion näkökulmasta tarkasteltuna.

2.2 Introt vs. Ekstrot

Keskustelu introversiosta ja ekstroversiosta on ollut viime vuosina esillä. Se on tarjonnut mahdollisuuden luokitella ihmiset joko introvertteihin tai ekstrovertteihin. (Keltikangas-Järvinen 2016, 185.) Susan Cain (2021) toteaa, että sanoilla introvertti ja ekstrovertti on se etu, että populaarikulttuuri tunnistaa ne, ja jokaisella meillä tuntuu

olevan oma mielipide asiasta. Meistä jokaisesta löytyy myös piirteitä molemmista puolista: introversiosta ja ekstroversiosta. (Löhken, 2014, 22.) Ihmisillä on tarve lokeroida itsensä ja toiset johonkin tiettyyn lokeroon, ja nämä kaksi termiä ovat nousseet vasta viime vuosikymmeninä esille muutenkin kuin psykologien keskuudessa. Tarve luokitella ihmiset on ikaikainen ja sen pyrkimys on ymmärtää paremmin ihmisten käytöstä ja samalla myös itseään. (Keltikangas-Järvinen 2016, 185.)

Introversio ja ekstroversio ovat tiivistettyinä siis kirjo persoonapiirteitä ja toistensa vastakohtia. Jako ekstrovertteihin ja introvertteihin on peräisin Carl Gustav Jungilta. (Löhken 2014, 48.) Jung määritteli kirjassaan *Psychologische Typen* introversion ja ekstroversion ensimmäistä kertaa olennaisiksi piirteiksi ihmisen persoonaa vuonna 1921. (Löhken 2014, 30.) Populaarikulttuurissa introversio ja ekstroversio on ollut esillä. Arkisessa elämässä törmää säännöllisesti teksteihin ja testeihin siitä, kumpaan näistä persoonallisuuksista kuulut. On kuitenkin todettava, että persoonallisuus on jatkumo, eikä ole olemassa kohtaa, jossa ekstroversio loppuu ja introversio alkaa (ujot ja introvertit: XVIII:5. introversio ja introvertti s.3). On siis hyvä pitää mielessä, että jokaiselle ihmisellä on piirteitä molemmista, introversiosta ja ekstroversiosta. Keltikangas-järvinen (2016, 206) sanoo, että valtaosa ihmisistä on introvertin ja ekstrovertin väliltä. Hän mainitsee, että ekstroversio-introversio-jatkumon keskelle sijoittuvaa kutsutaan nykyään ambivertiksi. (2016, 206.) Sanotaan, että ihmiset ovat joko kohtalaisia introverttejä, kohtalaisia ekstroverttejä tai täysverisiä ambiventtejä. (Löhken 2016, 99.)

Introversion ja ekstroversion yhteys älykkyyteen on ollut monesti mielenkiinnon kohteena erilaisissa tutkimuksissa. Kuitenkin on todettu, ettei älykkyys kulje suoraan minkään tietyn persoonallisuuspiirteet rinnalla. Tosin on huomattu, että mitä korkeammaksi älykkyystaso nousee, sitä laajempi on persoonallisuuspiirteiden kirjo. (Keltikangas-Järvinen, 232.) Älykkyydellä on kuitenkin vaikutusta siihen, miten ihminen käyttäytyy, ja miten se näkyy persoonallisuuspiirteiden muodossa. Johtaako toimiminen esimerkiksi turhaan riskinottoon tai innovatiiviseen keksintöön.

Väittely siitä, kumman jatkumon ääripään piirteet ovat elämäkannalta parempia, on täysin turhaa. Persoonallisuus on kuitenkin osittain perittyä, niin tärkeämpää on ymmärtää omaa toimintatapaansa. Elämän laadun ja etenemisen kannalta molemmilla persoonallisuuspiirteillä on vahvuutensa, mutta myös kompastuskivensä. (Löhken 2016, 32.) Omaa persoonaa tutkiessa on turhaa jäädä liikaa kiinni negatiivisiin asioihin, kuten haasteisiin ja epämiellyttäviin tilanteisiin. Tärkeää itsetutkiskelussa on kuitenkin se, että oppii ymmärtämään, kuinka toimii parhaiten. Ennakkoluulot siitä, että intro- ja ekstroversio eivät tulisi keskenään toistensa kanssa toimeen, on myös kumottu

tutkimuksissa. Parhaimmillaan se on hyvin hedelmällistä oppimisen kannalta, kun ymmärtää toisen toimintatavan periaatteita ja näkemyksiä, vaikka ne olisivatkin risti-riidassa omien näkemysten kanssa. Meitä vetää puoleensa yleensä samalla tavalla ajattelevat ihmiset, mutta eri tavalla toimivat ihmiset ja kuitenkin samaa päämäärää tavoittelevat ihmiset voivat laajentaa ymmärryksemme kokonaiskuvaa. Saman päämäärän tavoittelemisen eritavoin ja sen käsittäminen, salliminen ja arvostaminen ovat intro- ja ekstrovertin yhteistoiminnan onnistumiselle keskiössä. (Löhken 2016, 131.)

2.3 Introversio

Introvertti tarkoittaa sananmukaisesti sisäänpäin kääntynyttä. (Löhken 2016, 34.) Teoreettisesta näkökulmasta introversio on siis ekstroversion vastakohta, jossa ekstrovertille tyypilliset piirteet ovat heikot tai käänteiset. Vallitsevat persoonallisuusteoriat, kuten Big Five, eivät pidä introversiota yhtenä persoonallisuuden pääpiirteenä, vaan se on ekstroversion vastakohtana jatkumossa. Introversion on todettu näkyvän aivotoiminnassa. Löhken (2014, 28) sanoo aivotutkijoiden osoittaneen, että introverttien aivoaktiivisuus kuluttaa enemmän energiaa kuin ekstroverttien. Introverttien aivot käyvät vilkkaammin. (Helgoe, 2012, 16.) Jonkman (2015, 55) toteaa, että magneettikuvilla on pystytty osoittamaan veren virtaavan aivojen etuosassa nopeammin introverteilla kuin ekstroverteilla. Introversio näkyy hermostollisessa tunnekeskuksessa siten, että introverteilla on herkästi reagoiva pelkokeskus ja heidän asetyylikoliinitaso on pääsääntöisesti korkea. (Löhken, 2016, 42.) Jonkman (2015, 17) sanoo painokkaasti myös, että introversio on DNA:han koodattu ominaisuus ja että kyse on perimästä, johon ei ympäristö juurikaan vaikuta.

2.3.1 Introversion yleisimmät piirteet

Emotionaalisilla termeillä introvertteja kuvataan yleensä hiljaisina, konservatiivisina ja ympäristölle insensitiivisinä henkilöinä. (Lei, Yang & Wu 2015, 663-675.) Introvertti ammentaa energiaa sisäisestä maailmasta ja sieltä pulppuavista ideoista ja käsitteistä. (Farrell 2017, 437.) Jonkman (2015, 18) sanoo, että introvertille on ominaista voimaantumisen saadessaan ajatella kaikessa rauhassa. Keltinkangas-järvinen (2016, 188) kirjoittaa, että introvertin sisäinen vireystila on korkea, jolloin itsensä rauhoittaminen vaatii ulkoisten ärsykkeiden vähentämistä. Introversion sisäinen vireystila ja sen hillitseminen on syy, miksi introvertti toimii niin kuin hän toimii. Koska introvertin aivoaktiivisuus kuluttaa enemmän energiaa, vie sosiaaliset tilanteet voimia nopeammin. Oma sosiaalisten akkujen lataus tapahtuu yleensä rauhallisessa ja itselleen mieleisessä paikassa. Jonkman (2015, 17) sanoo, että introvertiossa pitäisi puhua enemmän yksityisyyden tarpeesta.

On todettu, että introvertti on tehokkaampi saadessaan työskennellä itsenäisesti. (Jonkman 2015, 20.) Tämä piirre näkyy hyvin monipuolisessa valossa, koska introvertin oppiminen, työskentely ja päätöstenteko tapahtuu mielellään tässä itselleen luontaisessa ympäristössä. Introvertti tarvitsee aikaa työstääkseen kaikkia havaintojaan ja uusia tietoja. (Löhken 2014, 89.) Tämä näkyy siten, että introvertti ei pidä kiirrettä päätöksenteossa, vaan hän haluaa prosessoida asiaa mielellään itsekseen. Jonkman mainitsee, että yksityiskohdat ja laadun arvostaminen ovat introvertille ominaista. (Jonkman 2015, 267.) Tämä johtunee siitä, että halu analysoida ja pohtia asioita on introvertille luontaista. Introvertille on siis tyypillistä sosiaalisten tilanteiden kuormittavuus, itsenäisen työskentelyn mielekkyys, nopean päätöstentteen vaikeus, asioiden pohtiminen ja analysointi, laadun arvostaminen ja yksityiskohtien huomaaminen.

Introversioniin liittyy vahvasti myös turvallisuuden tunne. Keltikangas-Järvinen (2016, 186) toteaa, että introvertti välttää riskejä, haluaa elämäänsä järjestystä ja ennakoitavuutta ja suosii turvallisuuden tunnetta lisääviä rutiineja. Niin sanotusti toiminta hetken mielijohteesta ei kuulu introvertin ominaisuuksiin arjessa eikä työelämässä. Rutiininimäinen käytös ja turvallisuuden tunne ovat yhteydessä introvertin viireystilaan ja sen ylläpitämiseen neutraalina. Introvertti välttää kaikkea sellaista, mikä voisi pahentaa hänen valmiiksi ylistimuloitua tilaansa. (Keltikangas-Järvinen 2016, 216.) Introvertille on ominaista siis matalaa riskinottohalu sekä rutiininomainen ja järjestelmällinen elämäntapa.

Yksi introvertin vahvuuksista on sietokyky yksitoikkoisuuteen. (Jonkman 2015, 173) Nykyisessä hektisessä yhteiskunnassa näen tämän piirteen hyvänä asiana, koska ympärillämme on niin paljon ärsykeitä, jotka voivat vaikuttaa keskittymiskykyymme. Tämä on yksi syy, miksi introverteilla on tapana menestyä mm. akateemisessa maailmassa. (Jonkman 2015, 173.) Myös riskien välttämistä ja turvallisuuden hakuisuutta voi pitää positiivisena piirteenä. Introvertin ajattelevat ensin ja toimivat vasta sitten. (Jonkman 2015, 176.) Riskinotto tietyissä tilanteissa voi olla kannattavaa, mutta turvallisella elämäntavalla riskit ovat kuitenkin pienemmät ja tältä kantilta se on vähemmän henkinen taakka introvertille.

2.3.2 Luovuus ja introversion

Luovuuden näkökulmasta introversion sisäinen maailma voi toimia ideoiden ja visioiden lähteenä. Luovalle ekstrovertille lopputulos eli suoritus on yleensä

onnistunut ja on todettu, että taitelijat ovat introvertteja, mutta saadakseen jotain aikaan, heidän täytyy olla ekstroverttejä. (Keltikangas-Järvinen 2016, 234.) Introvertin sisäinen maailma saa aikaan myös sen, että monet ideat voivat syntyä yllättäen esim. nukkuessa tai silloin, kun sitä vähiten odottaa. Kykyä tuottaa uusia ideoita yksinäisyydessä voidaan pitää yhtenä introvertin vahvuutena. Introvertit tarvitsevat aikaa pohtimiseen, joten väkinäinen ideointi ei toimi heihin toisin kuin ekstrovertteihin. (Jonkman 2015, 267.) Luovassa prosessissa erilaisuus voidaan nähdä myös voimavarana. Kahden eri persoonallisuuden omaavan eli Introvertin ja ekstrovertin yhteistyöstä on saatu paljon irti historian saatossa. Esimerkkinä Paul McCartneyn ja John Lennonin yhteistyö musiikissa sekä Steven Jobs ja Steve Wozniak yhteistyö bisnesmaailmassa. (Jonkman 2015, 286.)

2.3.3 Ujous ja introversio

Ujoudesta ja introversiosta löytyy paljon yhtäläisyyksiä ja ne sekoitetaan usein toistensa kanssa. Keltikangas-Järvinen (2016, 47) sanoo nykytieteen määrittelevän ujouden temperamenttipiirteeksi, niin kuin introversion ja ekstroversionkin. Ulkopuolisen silmin introversio voi näyttäytyä ujoutena ja monesti introvertti voi ollakin ujo. Kuitenkin yhtä monesti introvertti ei ole ujo ollenkaan, kun taas ekstrovertti voi olla ujo. Keltikangas-Järvinen (2016, 278) sanoo, että ujouden ja introversion keskeinen ero on ujoudelle ominainen sosiaalinen pelko ja krooninen tietoisuus itsestään. Keltikangas-Järvinen (2016, 279) toteaa myös introversion ja ujouden taustan olevan erilainen siten, että ujoudessa tilannetoimintaa ohjaa itse ujous ja introversiossa taas sisäisen vireystilan tasa-painon säilyttämisen tarve.

2.4 Ekstroversio

Ekstroversio on persoonallisuuspsykologiassa yksi Big Five-mallin viidestä persoonallisuuspiirteestä. Ekstroverttejä kuvaillaan tyypillisesti positiivisilla emotionaalisilla termeillä, kuten innostus ja sitoutuminen. (Lei, Yang & Wu 2015, 663-675). Ekstrovertille eloisuus ja voimaantuminen tapahtuu enemmän ulkoisten ärsykkeiden kautta, kuten sosiaalisten tilanteiden kautta. Toisin kun introvertti, ekstrovertti viihtyy paremmin tapahtuman keskipisteenä sosiaalisissa tilanteissa niin kuin työelämässäänkin. (Löhken 2016, 89.) Ekstrovertille on tyypillistä nautinto huomion saamisesta. Ekstrovertilla on myös taipumus halun osoittaa omat kykynsä muille. (Jonkman 2015, 249.) Käsitteenä ekstroversio tarkoittaa ulospäin suuntautunutta. Koska kyseessä on introversion vastakohta, on ekstroversion piirteet luonnollisesti vastakohtana introvertin piirteille. Esimerkiksi introvertille tyypillinen asioiden harkinta ja analysointi kääntyy ekstrovertille tyypilliseen aktiiviseen ja

aloitteelliseen toimintaan (Löhken 2016, 41.) Ekstrovertit ammentavat energiaa ja ideoita ulkoisesti käyttäen sosiaalisia yhteyksiä ideoiden ja inspiraation kehittämiseen. (Farrel 2017, 437.) Ekstrovertit tykkäävät ottaa riskejä elämässä ja he tuntevat toimivansa paremmin ryhmässä samalla tavalla kuin introvertti tuntee toimivansa itsenäisessä työssä. Ekstroversio on toki myös jatkumon ääripää, joten piirteiden voimakkuus on yksilöllistä.

Ekstrovertin tärkein eroavaisuus introversioon verrattuna näkyy siis sisäisessä vireystilassa ja sen ylläpitämisessä. Introvertin sisäinen vireystila on luonnostaan korkeampi kuin ekstrovertilla. Ekstrovertti vaatii ulkoista ärsykettä toimiakseen luontaisella tavalla, joten sosiaalinen ympäristö, sosiaalinen kanssakäyminen ja toiminta ovat ekstrovertille yleensä mieleistä. Ekstroversio ja introversio kulkevat samalla jatkumolla ja niillä on yhteiset piirteet. Mittarina toimii kuitenkin piirteiden vahvuus, kun erotellaan ekstroversiota ja introversiota toisistaan. Keltinkangas sanoo Eysenckin teoriaan mukaan, että ekstroversio ei ole ominaisuus vaan piirteiden kirjo, joiden on todettu esiintyvän usein yhdessä. (Keltinkangas-Järvinen 2016, 194.)

3 INTROVERSIO TYÖELÄMÄSSÄ

Jonkman (2015, 227) sanoo, että kokeelliset tutkimukset ovat osoittaneet työelämässä eroja ekstrovertin ja introvertin välillä, ja tärkein eroavuus on kaikenlaisen häirinnän ja taustamelun vaikutus työskentelyyn. Introvertti pitää rauhallisesta työympäristöstä. (Sand 2016, 23.) Jonkman (2015, 207) toteaa, että jos introvertti joutuu ammattiroolissaan jatkuvasti sosiaalisten tilanteiden keskiöön, hän vääristää persoonaansa. Jos mietitään työnhakuun liittyviä prosesseja haastatteluista ryhmätehtäviin, niin ekstrovertti onnistuu aina antamaan itsestään introverttia positiivisemmän vaikutelman. (Keltikangas-Järvinen 2016, 254.) Introvertin ulkoinen olemus tällaisessa tilanteessa ei ole ekstroverttiin verrattuna välttämättä niin tehokas ja innostava. Introvertti ei ole myöskään tekemässä nopeita päätöksiä ja ratkaisua työelämässä, vaan toiminta vaatii yleensä asian harkitsemista rauhallisesti ja hitaasti sekä minimoimalla ulkoisten ärsykkeiden määrää.

Susan Cain (2021) sanoo, että nykyajan psykologit ovat samaa mieltä siitä, että toimiessaan parhaiten introvertit tarvitsevat vähemmän ulkoista stimulointia kuin ekstrovertit. Työelämälähtöisesti introvertit toimii parhaiten yksin tai ainakin siten, ettei työkuvaan kuuluisi liikaa erilaisia ulkoisia tekijöitä. Tärkeä eroavaisuus ekstroverttiin verrattuna näkyikin työskentelytavoissa. Cain (2021) toteaa psykologien sanoin, että introvertit työskentelevät hitaammin, harkitsevammin ja keskittyvät mieluummin yhteen asiaan kerrallaan.

Jonkmanin (2015, 267) mukaan introvertti huomaa yksityiskohdat ja arvostaa laatua. Introvertin halu pohtia asioita ja päätöksiä lukuisten seikkojen perusteella on laadukkaan lopputuloksen avaintekijänä. Jos introvertille antaa aikaa työtehtävään tekemiseen, on lopputulos yleensä tarkoin harkittu. Työlähtöisesti introvertille toimii työtehtävät, joissa vaaditaan aikaa ja pohtimista. Introvertille on myös luontaista pitää

tunteet ja logiikan erillään toisistaan. (2015, 267.) Ekstrovertille on taas luontaista tehdä isojaakin päätöksiä hetken mielihoituksesta.

Introvertin piirteet näyttäytyvät työelämässä samoin kuin arjessakin. Introvertit voivat kuitenkin muutta olemusta tilanteen mukaan, mutta silloin hän vääristää persoonansa. Oman persoonan vääristäminen on henkisesti raskasta ja työelämässä kuormitus voi olla vieläkin suurempi. Länsimaaisessa työelämässä ihannoidaan monesti ulkoista olemusta ja tehokkuutta ja se voi antaa introvertille väärän kuvan olla jotain muuta kuin itse on. ”Nykyaikana meiltä odotetaan sosiaalisuutta, sanavalmiutta ja kontaktihakuisuutta. Niinpä moni joutuu toimimaan vastoin luontoaan täyttääkseen yhteiskunnan vaatimukset” (Jonkman 2015, 14.)

Persoonallisuus määrittää yleensä työelämässä sen, mitä työssä arvostaa, miten työtä tehdään ja miten työn lopputulokseen päästään. Introvertti voi arvostaa työssä eri asioita kuin ekstrovertti. Voi olla, että introvertti esimies arvostaa enemmän introvertteja, kun taas ekstrovertti esimies arvostaa enemmän ekstrovertteja. Varsinkin yritysmaailmassa voi kasvavan yrityksen juuret olla vahvasti ekstrovertin maailmasta napattua. Tämä voi näkyä sosiaalisen roolin korostamisessa ja näyttävyudessa ja se voi olla etenkin introvertille henkisesti raskasta. (Jonkman 2015, 206.) Yritysmaailmassa menestys voi olla kuitenkin hidasta, mikä tältä osin sopisi introvertin luonteeseen.

Hyvään johtajuuteen liittyy monia asioita ja yleisesti oletetaan, että johtajuus vaatii ekstrovertin luonnetta. Erityisesti oletus introvertin piirteiden vaikutuksesta johtajuuskyvyttömyyteen voi olla menetetty mahdollisuus organisaatiolle, koska johtajuusominaisuudet eivät välttämättä ole niin ulkoisesti näkyvillä introverteilla. (Farrell 2017, 438.) Introvertti johtaja ammentaa johtajuudessa niitä asioita, joita hän tuntee omakseen. Introvertti johtaja voi olla esimerkiksi vähemmän riskejä ottava ja tunnollinen, ja osaa ottaa huomioon mm. itsenäiset työntekijät. (Jonkman 2015, 215.) Tutkimuksissa käy kuitenkin ilmi, että menestyksen kannalta johtajuuden keskiössä ei näytä olevan juurikaan persoonallisuuden piirteet vaan joustokyky. (Jonkman 2015, 215.) Kuvitelma introvertista johtajasta on yleensä harvinaisempi, koska ekstrovertille tyypilliset sosiaaliset taidot ovat johtajaominaisuuksissa yleensä keskiössä. (Jonkman 2015, 2016). Kuten työnteossa, introvertti katsoo johtajuutta eri tavalla kuin ekstrovertti. Ekstrovertti haluaa monesti keskustelumahdollisuutta ja tukemista johtajalta silloin kun on tarve. Introvertti arvostaa taas johtajuudessa sitä, että työn delegointi on hyvää ja työtehtävien jakaminen oikeille ihmisille on onnistunutta. (Jonkman 2015, 216). Introvertti voi arvostaa mainetta kuitenkin yhtä paljon kuin ekstrovertti, mutta sitä vaan ei aina ulos päin havaitse. (Jonkman 2015, 218.)

Entisissä tutkimuksissa työelämän ja introversion välillä käy ilmi, että introversio tuo mukanaan hyötyjä ja haasteita. Anni Tikkasen (2016) tutkimuksesta introvertin työelämästä käy ilmi, että vaikka haasteita työelämässä löytyy, on kuitenkin tietoisuus omasta persoonallisuudestaan avain siihen, että osaa hakeutua ja mukautua työhön. Tutkimuksessa (Aaltonen 2022, 16) toimistotyön haasteista käy ilmi, että ylivoimaiset häiriötekijät introvertille työssä ovat liialliset ärsykkeet ympärillä, kuten muut ihmiset, hälinä ja keskeytykset.

3.1 Työyhteisössä toimiminen

Sosiaaliset tilanteet töissä, kuten palaverit ja kokoukset, ovat introvertille henkisesti kuormittavia tekijöitä. Tämä ei ole kuitenkaan ainut kuormittava asia. Kuormittavaa on myös se, että palaveri tai kokous ei johdakaan introvertin mielestä toivottuun lopputulokseen. Introvertille epätoivottuun lopputulokseen voi vaikuttaa se, että introvertille on ominaista vaieta ryhmätilanteissa, jolloin oma kanta asian suhteen jää epäselväksi tai kokonaan sanomatta. (Löhken 2014, 264.) Introvertit voivat tuntea itsensä huomaamattomaksi ryhmätilanteissa ja voi olla, ettei heidän näkökantaansa oteta huomioon. (Sand 2018, 23.) Lisäongelmana voi ilmaantua myös vaikutelma, että henkilö on kykenemätön tai kiinnostuksenpuutteessa ryhmätyöskentelyä kohtaan. (Löhken 2014, 264.) Kuten on todettu, introvertti tarvitsee aikaa asioiden analysointiin ja pohtimiseen, jolloin lyhyessä ajassa ja vielä yhteisvoimin ryhmässä päätettävä asia voi olla paha paikka. Henkisesti raskasta epätoivotun lopputuloksen rinnalla on myös, että paineen alla ja nopeasti päätettynä introvertti voi antaa sellaisen vastauksen, jota myöhemmin katuu tai pitää vääränä.

On todettu, että ekstrovertit saavat enemmän vaikutusvaltaa organisaatioissa, joissa toiminta perustuu ryhmätyöhön, kun taas introvertin saa enemmän vaikutusvaltaa yksintyöskentelyyn keskittyneissä organisaatioissa. (Keltikangas-Järvinen, 263.) Positiivisena asiana voidaan pitää sitä, että kokouksissa ja päätösten teossa introvertti tuo ryhmäajattelun tueksi myös yksilöajattelua. (Jonkman 2015, 237.) On myös todettava sen olevan harhakäsitys, että sosiaalisuus tarkoittaisi hyviä sosiaalisia taitoja. (Löhken 2016, 63.) Sosiaalinen ihminen ei välttämättä ole sosiaalisesti lahjakas, vaikka kykenisi tuottamaan puhetta asiasta kuin asiasta. Tämän asian voi kääntää myös introvertin eduksi. Monesti voi olla niin, että asiat, jotka introvertit sanovat julkisesti, tekevät vaikutuksen kuulijoihin sen laadukkuuden vuoksi. (Löhken 2014, 264.) Yleisesti introvertin ajatusmaailmasta voisi sanoa niin, että he tekevät mieluummin kuin puhuvat. (Jonkman 2015, 192.)

Monet introvertit ovat sanoneet kokeneensa aliarviointia työyhteisöissä. Ekstrovertit eivät osaa aina huomioida introvertin kykyjä hiljaisen olemuksen takia, mutta tämä ei ole ainoa syy. Introvertin ulosanti omien vahvuuksien osalta ei läheskään aina anna vahvaa vaikutelmaa osaamisesta. (Löhken 2014, 144.) Yleisesti ei tule ryhtyä esittämään jotain muuta kuin on, mutta jos päämääränä on halu nostaa omia vahvuuksiaan esille työyhteisössä, on nähtävä jonkinnäköistä vaivaa asian eteen. Tämä pätee monessa muussakin asiassa työelämässä. Välillä mukavuusalueelta pois tulemisesta voi olla positiivisia vaikutuksia myös introvertille.

Introvertti tuntee olevansa siis parhaimmillaan itsenäisessä työssä. Työyhteisössä introvertin rooli voi olla kuitenkin tärkeä siksi, että hän osaa huomioida asioita itsenäisesti sosiaalisen vuorovaikutuksen ulkopuolelta, jolloin läpikäytävää asiaa tarkastellaan monipuolisesti. Esimerkkinä voi pitää introverteille ominaista yksityiskohtien ymmärtämistä. Työelämässä yksityiskohtiin paneutumisessa on hyvät puolet mm. laadun takaamiseksi. (Jonkman 2015, 192.) Yksityiskohtiin paneutuminen voi tuntua usein turhalta ekstrovertin näkökulmasta, joten ristiriitoja voi syntyä yhdessä työskentelyssä.

3.2 Opetusala

Tämänhetkinen perusopetuksen opetussuunnitelma (2014) ei sisällössään ota esille oppilaan tai opettajan persoonallisuutta millään tavalla. Se ei kuitenkaan yllätä, koska opetussuunnitelman sisältö painottuu siihen, miten opetus järjestetään ja millä tavoitella. Persoonallisuus ei ole siis itsessään osa opetuksen tavoitteita ja sisältöä, mutta näen sen kuitenkin tärkeänä palasena opettajuuden ja opettaja-oppilassuhteen rakentumisessa. Opetuksen toteutumisen ja onnistumisen kannalta persoonallisuus voi olla isossakin roolissa, mutta yleensä opettaja tekee itse huomion siitä, minkä tyyppisiä oppilaita opetuksessa on, ja minkälaisesti opetusta kannattaa järjestää tämän tyyppisille oppilaille. Myös opettaja on oma persoonansa, joten opetuksessa painottuu yleensä hänen persoonansa mukainen vuorovaikutuksellisuus ja ammattimaisuus.

Introversiota on tutkittu jonkun verran opetusalan kentällä ja etenkin oppilaan näkökulmasta. Tutkimuksia pelkän introversion näkökulmasta on vähän ja useasti se on osana laajempaa kokonaisuutta persoonallisuuden kirjoon liittyvissä tutkimuksissa. Suvi Pirosen ja Ville Rokalan (2015) tutkimus käsittelee luokanopettajaopiskelijoiden introversion ja ekstroversion jatkumoon jakautumista ja introvertin persoonallisuutta suhteessa opettajuuteen. Tutkimuksessa todettiin, että

persoonallisuuspiirteiden luokittelua olennaisempaa on se, että opettaja on sinut persoonallisuutensa kanssa. (Piironen & Rokala, 51.) Opetuksen näkökulmasta asiaa on siis tutkittu, mutta persoonallisuuspiirteiden näkökulmasta keskiössä on opettajan ymmärrys omasta toimintatavasta. Tätä kautta sen hyödynnettävyys opettajana ja myös itse opetuksessa on tärkeää.

Oppilaisiin keskittyneissä tutkimuksissa keskiössä ovat olleet useasti ujut ja hiljaiset, johon introversio usein liitetään. Näissä tutkimuksissa introversio ei ole ollut niinkään keskiössä, vaan osa suurempaa kokonaisuutta. Introversion luonteen vuoksi se liitetään useasti ujoteen, herkkyyteen ja epäsosiaalisuuteen, jotka kaikki ovatkin yleensä osa introversiota jollain tapaa. Nämä entiset tutkimukset ujoudesta ja herkkyydestä ovat monesti musiikinopetuksen näkökulmasta kirjoitettuja. Musiikki oppiaineena voi olla introvertille vaikeaa sen sosiaaliseen, yhteisöllisen ja henkilökohtaisen luonteen vuoksi.

3.3 Musiikinopetus, soitonopetus ja muusikkous

Musiikinopetuksen näkökulmasta tutkimuksia siis löytyy ujoudesta ja herkkyydestä jonkun verran. Musiikinopettajaan keskittyneitä tutkimuksia löytyy Pinja Nykäsen (2022) tutkimus herkstä musiikinopettajasta, jossa intrversio on kuitenkin laitettu osaksi isompaa kokonaisuutta herkkyyden tutkimuskentällä. Kyseisessä tutkimuksessa pohdittiin myös mahdollisuutta tarkempaan tutkimukseen herkkyyden tutkimuskentällä. mm. introversion ja ekstroversion jatkumon osalta. Kaisa Saukon tutkimus musiikkituntien hiljaiset (2018) ja Lasse Suvanteen (2011) tutkimus ujous musiikintunneilla keskittyvät ujouden näkökulmaan. Ujous on keskiössä, mutta sitä kuitenkin pohditaan introversionkin näkökulmasta. Ujouden ja introversion eroavaisuuksista olen kertonut introversiota ja ujoutta käsittelevässä luvussa.

Introversiosta ei näytä olevan paljon itsenäistä tutkimusmateriaalia musiikinopetuksen eikä muusikkouden näkökulmasta. Jos katsotaan vuoden perusopetuksen opintosuunnitelmaa (2014), ei persoonallisuutta tai sen piirteitä mainita musiikkiosiossa lainkaan. Taiteen perusopetuksen opintosuunnitelmassa (2017) ei persoonallisuutta mainita muuten kuin arvioinnissa. Opetussuunnitelmassa otetaan kantaa oppilaan persoonallisuuden tukemiseen siten, että musiikkinen arviointi on tehtävä tasa-arvoisesti persoonallisuudesta riippumatta. (Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelma 2017, 45.)

Soitonopetus yksilöopetuksena eroaa monellakin tapaa ryhmäopetuksesta. Ryhmäopetuksen keskiössä on monen eri tyyppisen oppijan huomioon ottaminen samanaikaisesti, järjestyksen ylläpitäminen, auktoriteetilla keskipisteenä oleminen ja ryhmätilanteiden hallinta. Yksityisopetuksena tapahtuva soitonopetus on enemmän itsenäistä ja yksityiskohtaisempaa. Soitonopetuksessa on paljonkin itsenäistä työskentelyä ja itsenäisten päätöksien valta, jos miettii esim. soittomateriaalin laatimista, tuntien kulkua ja ajankohtia. Yleensä nämä työnkuvat ovat aikalailla itse soitonopettajien päätettävissä.

Jonkman mainitsee, että muusikon näkökulmasta introvertin ja ekstrovertin määrä on tutkitusti tasainen. (Keltikangas-Järvinen 2016, 254.). Uskon, että työskentelytavat musiikkikentällä ja sen eri osa-alueilla ovat erilaiset introverteilla ja ekstroverteilla. Muusikkous on luonnollisesti osa musiikinopettajuutta, mutta tutkimusnäkökulmasta sitä on hankalampi laittaa raameihin. Se näkyy mielestäni näky siinä, ettei tutkimuksia muusikoiden introversion ja ekstroversion jatkumon osalta ole tehty. Muusikon työnkuva eroaa musiikin- ja soitonopetuksesta monellakin tavalla, mutta jotkut työskentelytavat ja mieltymykset voivat olla kuitenkin samankaltaisia.

4 TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN

Tieteellinen tutkimus on tulkitsemista ja uusien johtolankojen aktiivista tuottamista, joiden pohjalta yritetään päätellä jotain sellaista, joka ei ole havainnoista paljaalla silmällä nähtävissä. (Alasuutari 2011, 7.) Tutkijan tavoitteena on ratkaista käsillä oleva mysteeri, ja tutkimuksen avulla tutkija tuottaa uutta tietoa, jolla on yksittäistapausta yleisempää merkitystä. (Juuti & Puusa 2020.) Tieteellisessä tutkimuksessa aiheen muotoutuminen vaatii aikaa ja tutkimus saa viimeisen muotonsa yleensä vasta, kun teoriaosio on selventynyt. Kokonaisuutena tutkimuksen tekeminen sisältää paljon pohtimista ja selvittelyä, jolloin tutkimuskysymykset tarkentuvat ja rakenne voi muuttua vielä kesken tutkimuksen teon. Siksi usein sanotaan, että tutkimuksen tekemisen oppii parhaiten omien kokemusten kautta. (Alasuutari 2011, 23.) Kuitenkin valmistautuminen ja vankka pohja teorian, menetelmien ja näkökulmien osalta ovat keskiössä laadukkaan lopputuloksen aikaansaamiseksi.

Hyvän tutkimuksen edellytyksenä on sen sopivuus tieteenalalle ja lopputuloksen kannalta oma kiinnostus aiheeseen. Keskiössä on myös tutkimuksenaiheen rajaus sopivaksi, että mikään sisällöstä ei jäisi liian ohkaiseksi. (Remes & Sajavaara 2009, 77-80.) Hyvä tutkimus vaatii myös sitä, että tutkija noudattaa hyvää tieteellistä käytäntöä tarkkuuden, huolellisuuden ja entisten tutkimusten arvostuksen osalta. (Tuomi & Sarajärvi 2018.) Tutkimus sisältää monenlaista tutkimukselle olennaista toimintaa, mutta tieteellisen toiminnan siitä tekee universaalisuus, yhteisöllisyys ja puolueettomuus. (Hirsijärvi, Remes & Sajavaara s.21.)

4.1 Tutkimuksen tarkoitus ja tutkimuskysymykset

Tarkoitus määrittää koko tutkimuksen olemassaolon, joten sen täsmentäminen ja tutkimuskysymysten selvittäminen ja selittämien on tärkeää. Kvalitatiivisen

tutkimuksen yksi strategioista on mm. kartoittava lähestymistapa. Kartoittavalla lähestymistavalla pyritään monesti selittämään vähän tutkittua ilmiötä ilman sen tarkempaan ennustetta lopullisista tutkimustuloksista. (Hirsijärvi, Remes & Sahavaara 2009, 134.)

Tämän tutkimuksen tarkoituksena on kartoittaa soitonopettajien introvertin piirteitä heidän itsensä ja tutkimusmateriaalin näkökulmasta, ja tätä kautta saada käsitys siitä, miten eri tavoin introversio näyttäytyy soitonopettajan työssä. Tutkin asiaa osaksi myös muusikkouden näkökulmasta, koska se luonnollisesti on osa soitonopettajan identiteettiä ja työnkuvaa. Tavoitteena on saada vastaukset näihin tutkimuskysymyksiin:

1. Miten introversio näyttäytyy soitonopettajan ja muusikon työssä?
2. Mitkä asiat koetaan introvertin vahvuuksina ja haasteina soitonopettajan ja muusikon työssä?

Ensimmäinen kysymys pitää sisällään soitonopettajan ja muusikon työnkuvan osaluokkia. Näitä ovat itse työ eli opetus ja soittaminen, työyhteisö ja siinä toimiminen sekä oma henkilökohtainen toimintatapa työelämässä. Tätä kaikkea tarkastellaan introversion näkökulmasta. Kysymys kattaa siis kokonaisuudessaan monta näkökulmaa ja pääteemana on introversio musiikkialan työelämässä. Tutkimusaihe syntyi siten, ettei soitonopetuksen ja muusikkouden näkökulmasta tutkimustietoa juurikaan löytynyt introvertin näkökulmasta. Näkökulmia musiikinopetuksen löytyy joitakin. Tutkimukset introversiosta ja musiikinopetuksesta keskittyvät yleensä laajempaan kokonaisuuteen persoonallisuudesta, jolloin introversiota tutkitaan vain yhtenä osana ja näin se jää yleensä ohkaiseksi. Itseäni kiinnostaa työelämälähtöisyys ja nimenomaan soitonopetus, joka eroaa musiikin ryhmäopetuksesta.

Toisen kysymyksen tarkoituksena on tutkia introvertille ominaisia piirteitä ja kartoittaa niiden vahvuuksia ja haasteita soitonopetuksen ja muusikon työelämässä. Tarkoitus on löytää samankaltaisuuksia ja yhtäläisyyksiä piirteiden osalta, jotta tulokset ovat mahdollisimman relevantteja. Mielestäni vahvuuksien ja haasteiden tutkiminen ja niiden yhdistäminen samankaltaisuuksiin ja yhtäläisyyksiin täsmentävät tutkimustarkoitusta. Tekemällä näin lopputulos tulee olemaan selkeä tutkimustulosten osalta.

Tutkimuskysymyksiin haetaan vastauksia teoriapohjan, entisten tutkimusten ja puolistrukturoitujen teemahaastattelujen pohjalta. Kokemuspohjaisuus

soitonopettajien näkökulmasta on keskiössä, kun tutkimuskysymysten vastauksia aletaan purkamaan. Tarkoituksena on kannalta on tärkeää, että edellä mainitut tietolähteet ovat tutkimuksen mukaisesti huolellisesti laadittu.

4.2 Tutkimusmenetelmät

Jotta aineistossa olevat havainnot voidaan erottaa tutkimuksen tuloksista, tarvitaan selkeä tutkimusmetodi. (Alasuutari 2011, 82.) Toteutan tutkimuksen laadullisena eli kvalitatiivisena tutkimuksena. Lähestymistapa laadullisessa tutkimuksessa on tiedon subjektiivisen luonteen ja todellisuuden korostamisessa. (Juuti & Puusa 2020.) Laadullisen tutkimuksen tarkoituksena on pyrkiä ymmärtämään tutkimuksessa tarkasteltavaa ilmiötä tutkimuksen kohteena olevien henkilöiden näkökulmasta. (Juuti & Puusa 2020.) Tutkimuksessa keskityn syvällisempään näkökulmaan introversiosta kvalitatiivisen tutkimuksen mukaisesti. Laadullisen tutkimuksen keskeinen ominaispiirre on, että se perustuu ihmisten subjektiivisten kokemusten ja näkemysten tarkasteluun (Juuti & Puusa 2020.) Laadulliselle tutkimukselle on olennaista tutkimukseen osallistuvien ihmisten näkökulma ja tutkijan vuorovaikutus yksittäisen havainnon kanssa. (Juuti & Puusa 2020.) Näkökulma siis sille, miten tutkin introversiota, on laadulliselle tutkimukselle tyypillinen kokemus- ja havaintopohjainen, jonka omassa tutkimuksessani näen parhaimpana ja relevantteimpana menetelmänä. Aineiston analyysissä käytän aineistolähtöistä sisällönanalyysia, jossa aineisto ohjaa analyysin tekoa. Tutkimus nojaa siis vahvasti haastatteluihin ja entisiin tutkimuksiin.

4.3 Haastattelut

Toteutin tutkimuksen aineiston keruun puolistrukturoituina haastatteluina. Tutkimushaastattelun keinot ovat samanlaisia kuin normaalissa keskustelussa. Kysymme kysymyksiä, oletamme, ymmärrämme ja kiinnostumme tavalla, jonka olemme omaksuneet yhteisön jäsenenä. (Hyvärinen, Nikander & Ruusuvuori 2017.) Puolistrukturoitu haastattelu tarkoittaa sitä, että pääkysymykset haastateltavilla ovat samat, mutta vastaukset luonnollisesti saattavat vaihdella. Vastauksia ei ole siis sidottu vastausvaihtoehtoihin, vaan haastateltavat voivat vastata omin sanoin. (Hurme & Hirsijärvi 2008.) Haastatteluiden avulla on tarkoitus kerätä sellainen aineisto, jonka avulla on mahdollista tehdä tutkittavaa ilmiötä koskevia uskottavia päätelmiä. (Juuti & Puusa 2020.)

Haastattelut päätin toteuttaa kirjallisena haastatteluna. Päädyin tähän sen takia, koska uskoin saavani näin laadukkaammat vastaukset introversiosta. Introvertin yksi ominaispiirteistä on asioiden pohtiminen ja analysointi. (Jonkman 2015, 267.) Myös itsenäisen työskentely on introvertin mukavuusalueella. Uskoin siis, että introvertin piirteitä omaava haastateltava on mukavuusalueellaan kirjallisessa haastattelussa ja näin hänen ei tarvitsisi keksiä vastauksia paineen alla. Myös kysymyksiin perehtyminen rauhassa etukäteen eikä niin nopeaan aikatauluun oli vastauksien laadukkuuden kannalta ominaista introvertille. Oletus oli, että introvertti vastaa parhaiten haastattelukysymyksiin kirjallisena haastatteluna kuin kasvotusten. Haastattelukysymykset olivat muotoiltu kirjallisen haastattelun mukaisesti niin, että haastateltava vastaisi mahdollisimman monipuolisesti kysymyksiin. Olin myöskin haastateltaviin yhteydessä jälkikäteen, jos vastauksista nousi joitakin jatkokysymyksiä tai muuta selvennettävää.

Tutkimuksen haastateltavana oli kolme koulutettua pop/jazz-instrumentin soitonopettajaa, joista kaksi oli Jyväskylästä ja yksi Raumalta. Eri lähtökohdat olivat tietoinen valinta, ettei vastauksiin vaikuttaisi samanlainen työympäristö tai yhteisö. Myös eri instrumentit vaikuttivat valintaani haastateltavista. Jokainen näistä kolmesta tekee myöskin muusikon työtä aktiivisesti opetuksen ohella. Itse kirjallisen haastattelun jaoin kolmeen pääteemaan, jotta haastattelurunko olisi mahdollisimman selkeä. Pääteemat olivat introversio, soitonopetus ja muusikkous. Kysymyksiä oli 12 kappaletta, joista kahdessa oli vielä alakysymys.

4.4 Aineiston analysointi

Analyysin tarkoituksena oli *listata* haastateltavien introvertin piirteitä soitonopetuksessa. Tarkoitus oli löytää myös *yhtäläisyyksiä* haastateltavien ja entisten tutkimusten kautta. Toteutin tutkimusaineiston analyysin sisällönanalyysinä ja tämä onkin yksi yleisimmistä metodeista tarkastellessa laadullista aineistoa. Analysoinnin lähtökohtana on totuudenmukaisen ja uskottavan tulkinnan tekeminen ja tehdyt ratkaisut ovat perusteltava. (Juuti & Puusa 2020.) Tarkoitus on luoda sanallisesti selkeä kuvaus tutkittavasta asiasta. Sisällönanalyysin keskiössä on aineiston järjestäminen tiiviiseen ja selkeään muotoon kuitenkin säilyttämällä keskeinen informaatio. (Tuomi & Sarajärvi 2018.) Aineisto hajoitetaan osiin, jotta se käsitellistetään ja kootaan uudeksi loogiseksi kokonaisuudeksi. (Tuomi & Sarajärvi 2018.) Kiteytettynä sisällönanalyysi on empiirisen aineiston tulkinnan jäsentämisen työkalu. Tämä analyysitapa sopi parhaiten tutkimusongelmani ratkaisemiseen.

Aineistolähtöisen sisällönanalyysin voi jakaa kolmeen vaiheeseen, jotka ovat aineiston pelkistäminen, aineiston ryhmittely ja teoreettisten käsitteiden luominen. (Tuomi & Sarajärvi 2018.) Näiden vaiheiden mukaisesti kävin haastattelut läpi tarkasti moneen otteeseen. Ensimmäisen vaiheen mukaisesti etsin ja pelkistin tärkeimmän informaation haastatteluista eli muodostin alkuperäisisilmaisut uusiksi pelkistetyiksi ilmaisuiksi. Pelkistämisen tarkoituksena on aineiston informaatioarvon lisääminen. (Juuti & Puusa 2020.) Tämän jälkeen siirryin toiseen vaiheeseen eli etsin yhtäläisyyksiä ja eroavaisuuksia ja järjestin ne kaikki yhteen. Nämä jaettiin vielä tiivimpien teemojen alle eli siis alaluokkiin. Viimeinen vaihe oli tehdä oma tulkinta aineiston pohjalta. Tulkinnan ja päättelyn avulla edetään aineistosta kohti käsitteellisempää näkemystä tutkittavasta ilmiöstä ja näin tutkimusvastaukset saadaan. (Tuomi & Sarajärvi 2018.) Analyysin mukaisesti minulla tutkijana oli vastuu pyrkiä ymmärtämään tulkittavat asiat haastateltavien omasta näkökulmasta kaikissa vaiheissa. (Tuomi & Sarajärvi 2018.)

4.5 Tutkimuksen luotettavuus ja eettisyys

Tutkimuksen näkökulmasta luotettavuus tarkoittaa tutkijan kykyä valita ja käyttää perusteltuja ja oikeanlaisia menetelmiä tutkimusongelmien ratkaisemiseen ja tutkimuksen toteuttamiseen. (Juuti & Puusa 2020.) Laadullisessa tutkimuksessa luotettavuus kuvataan yleensä validiteetin ja reliabiliteetin kautta. Validius näkyy tutkimuskohteen ilmiöiden eheytenä eli esimerkiksi tiedon laadussa ja yksityiskohtaisuudessa. (Juuti & Puusa 2020.) Laadullisessa tutkimuksessa luotettavuutta tarkastellaan sen omissa raameissa ja laadullisten menetelmien kautta. (Juuti & Puusa 2020.) Myös tutkijan oma subjektiivisuus ja reflektointikyky on tärkeä osa tutkimuksen luotettavuuden kannalta. (Juuti & Puusa 2020.) Mitä havainnollisemmin ja yksityiskohtaisemmin tutkija selventää vaiheita tutkimuksessaan, sitä paremmin luotettavuus tulee esille. (Juuti & Puusa 2020.) Vaikka tutkimus käsittelee yleisölle tuntematonta aihetta, on asiat selitettävä ja persuteltava siten, että lukijat ovat vakuuttuneita siitä, mistä tutkija kirjoittaa. Laadukkuus tarkoittaa siis sitä, että lukija vaikuttaa ammattitaitoiselta perustellessaan lähestymistapoja ja menetelmiä, jota se käyttää tutkimuskysymysten ratkaisussa ja koko tutkimuksen toteutuksessa. (Juuti & Puusa 2020.)

Tutkimukseni luotettavuus näkyy siinä, että olen mahdollisimman yksityiskohtaisesti selittänyt teorianhavaintoja ja ilmiöitä tutkimusaiheeseen ja -ongelmiin liittyen. Luotettavuutta laadullisessa tutkimuksessa lisää myös haastattelut. Olen haastattelujen purun tehnyt yksityiskohtaisesti vaiheittain, ja tuloksissa olen

reflektoinut haastattelujen vastauksia ja käynyt niitä läpi sitaattimuodoissa, jotta lukijallakin on mahdollisuus päästä samaan lopputulokseen kanssani. Näen luotettavana myös haastattelujen anonymisoinnin, koska varsinkin introversiota tutkiessa, uskon vastausten olevan näin faktapohjaisempia.

Eettisyys tarkoittaa sitä, että tutkija noudattaa koko tutkimuksen ajan eettisiä periaatteita, jotta käytetyt menetelmät ja analyysitavat toimisivat minkä vain hyvin tehdyn tutkimuksen lähtökohtana. (Juuti & Puusa 2020.) Eettinen sitoutuneisuus ohjaa hyvää tutkimusta eteenpäin. Koska tutkimuksessa on mukana muita ihmisiä, on laadukkuuden kannalta tärkeää ymmärtää ihmisarvo. Eettisen perustan ihmisiin kohdistuvassa tutkimuksessa luo mm. ihmisoikeuksien ymmärtäminen. (Tuomi & Sarajärvi 2018.) Eettisyyden kannalta on tärkeää kohdella tasa-arvoisesti haasteltavia ja entisten tutkimuksen tekijöitä sekä kirjata havaintoja ja tuloksia mahdollisimman tarkasti. (Tuomi & Sarajärvi 2018.) Haastateltavat ovat kaikki suostuneet anonymisti haastatteluihin ja saaneet tarkan selostuksen tutkimuksestani ja myös haastattelun luonteesta etukäteen. Haastateltavilla oli myös aikaa laatia vastauksensa rauhassa sopivan aikarajan puitteissa.

5 TULOKSET

Tässä luvussa esittelen tutkimustulokset laadullisen sisällönanalyysin mukaisesti. Olin jakanut haastattelukysymykset kolmeen eri teemaan, jotka olivat itse introverttius, soitonopetus ja muusikkous. Näiden teemojen tarkoitus oli saada haastatteluille selkeämpi pohja, ja näin haastattelut pysyivät selkeänä loppuun asti minulle ja haastateltaville. Myös tiettyjen asioiden nostaminen esille ja erottelu kokonaisesta haastattelusta oli helpompaa ja loogisempaa.

Haastattelutulokset olin sisällönanalyysin mukaisesti jaotellut teemojen alle, joissa oli lähtökohtana suoranaiset yhtäläisyydet sekä tarkemman ja laajemman tarkastelun pohjalta nousseet yhtenäiset teemat. Käsittelin vastauksia niiden teemojen pohjalta, jotka sisällönanalyysin avulla nousivat esille tutkimuksessa. Näitä vastauksia pyrin myös analysoimaan siten, että teoreettinen näkökulmasta tulisi niissä esille.

5.1 Yksityisopetus

Haastatteluissa nousee selvästi esille yksityisopetuksen ja ryhmäopetuksen välinen eroavaisuus. Kaikki haastateltavat olivat sitä mieltä, että yksityisopetus on heille mielekkäämpää kuin ryhmäopetus. He totesivat myös, että ovat parhaimmillaan juuri yksityisopetuksessa.

Koen olevani parhaimmillani yksilötuntien pitäjänä ja pidän niitä huomattavasti ryhmätunteja mielekkäämpinä.

Yksilötuntien pitäminen on minulle mielekästä ja koen olevani vahvimmillani niissä.

Aineistosta käy myös ilmi, että yksilöopetuksen mielekkyyteen vaikuttaa vahvasti sen sosiaalinen luonne. Koska opetettavia on vain yksi, voi sosiaaliset voimavarat keskittää ainoastaan tähän henkilöön. Ryhmäopetuksessa sosiaalinen vuorovaikutus on vahvemmin läsnä ja se on monesti kuormittavaa introvertille. Introvertin voimavarat ehtyvät nopeasti, jos hän joutuu olemaan vahvan sosiaalisen vuorovaikutuksen keskiössä pitkään. (Jonkman 2015, 206.) Tämä tulee ilmi myös haastateltavien vastauksista, kun aiheena on haasteelliset asiat opetuksessa.

Itsenäinen työskentely tulee minulta luonnostaan. Sosiaalisiin tilanteisiin minun tulee valmistua ja niiden muuttuvuus tuo jo ennen aikaista stressiä.

Runsas äänessä oleminen on myös kuormittavaa. Itsenäinen työskentely alkaa ja loppuu juuri silloin kun sen itse lopetat eikä siihen tarvitse sen kummemmin henkisesti valmistautua, alkaa vain tekemään.

Sosiaaliset tilanteet vievät paljon enemmän energiaa.

5.2 Sosiaalinen vuorovaikutus

Haastateltavista osa tekee myös ryhmäopetusta, kuten opettaa bändejä, mutta myöntää yksityisopetuksen olevan näistä kahdesta mielekkäämpi vaihtoehto vedoten juuri introverttiuteen ja omaan henkiseen jaksamiseen. Huomioon otettavaa on se, että haastateltavat eivät näe tutussa piirissä olemista sosiaalisesti kuormittavana toisin kuin työssä ja tuntemattomien ihmisten kanssa toimiessa. Introvertit säätelevät sosiaalista energiaansa tilanteihin, joihin sitä mielestään tarvitsevat. (Jonkman 2015, 81.) Tämä on hyvin keskeinen piirre introverteissa. Vaikka yleisesti ottaen sosiaalinen vuorovaikutus kuormittaa introverttia, voi sosiaalinen haluttomuus ja kuormittavuus kadota täysin tutussa ympäristössä.

Sosiaaliset tilanteet ovat monesti kuormittavia, mutta eivät välttämättä aina. Huomaan tiettyjen ihmisten kanssa kanssakäymisen olevan kuormittavampaa kuin toisten ja myös isoissa ryhmissä aktiivisena oleminen, varsinkin tuntemattomampien kanssa, on kuormittavaa.

Sosiaalinen kanssakäyminen on kuormittavaa. Poikkeuksena kaikista lähimmät ystävät. Työskentelen mieluummin itsenäisesti kuin tuntemattomien tai puolilituttujen kanssa.

Sosiaalisesti haasteellisena nähdään jotkin muutkin asiat soitonopetuksessa. Yksilöopetus nähdään ryhmäopetuksen rinnalla laadukkaampana opetustapana, joten opetukselta ja opettajalta voidaan odottaa enemmän, jolloin tietyt auktoriteettiin

liittyvät asiat voivat nousta esille. Itsensä ”myyminen” ammattiosaamisen osalta voi olla introvertille vaikeaa. Tämä voi olla kuitenkin joskus kannattavaa työn aseman parantamisen vuoksi. Muita sosiaalisia tekijöitä ovat esimerkiksi oppilaiden vanhempien kanssa tekemisissä oleminen ja työyhteisössä käytävät palaverit ja päätöksenteot.

Oppilaan vastuussa oleminen esim. oppilaskonserteissa on kuormittavaa sosiaalisen luonteen vuoksi. Myös vanhempien kanssa ja tuntien ulkopuolinen viestittely on ajoittain kuormittavaa.

Tuntien ulkopuolinen viestittely.

5.3 Suunnitelmallisuus ja järjestelmällisyys

Aineistossa nousee esille suunnitelmallisuus ja järjestelmällisyys soitonopettajan työssä. Suunnitelmallisuus ja järjestelmällisyys ovat muutenkin relevantteja piirteitä työn näkökulmasta ja niihin on mielestäni alasta riippumatta hyvä pyrkiä. Löhken (2016, 55) sanoo, että järjestelmällisyys suojaa introverttiä kuormittavilta yllätyksiltä. Suunnitelmallisuus ja järjestelmällisyys eivät ole toki vain introverteilla olevia piirteitä, mutta pyrkimys näihin tulee introvertille jokseenkin luonnostaan.

On huojentavampaa, kun asiat menevät suunnitellusti.

Opetussuunnitelmassa on hyvä pysyä. Liika improvisointi opetuksen suhteen saattaa sotkea omaa opetusta ja oppilaan oppimista.

Liiallinen yllätyksellisyyskään ei ole mieleeni, eniten ehkä sen oman kontrollin katoamisen vuoksi.

Haastatteluissa käy ilmi, että asioiden meneminen sovitun mukaan on introverteilla henkisesti huojentavaa. Suunnitelmallisuus ja rutiininomainen käytös on tietynlainen varmistus sille, että tilanteet menevät siten, kun on itse niiden ajatelleen menevän. Introvertille liiallinen yllätyksellisyys on haasteellista. Keltikangas-Järvinen (2016, 186) sanoo, että introvertti välttää riskejä ja suosii rutiinia. Vastauksissa käy kuitenkin ilmi, että yllätyksellisyys ei ole aina huono asia. Se riippuu asiayhteydestä. Työsuunnitelman eli tässä tilanteessa soiton opetussuunnitelman mukaan meneminen on pidemällä tähtämällä tärkeää. Toisaalta musiikin, varsinkin pop/jazz-musiikin näkökulmasta improvisointi ja yllätyksellisyys voi olla muusikolle hyvinkin antoisaa ja palkitsevaa. Kuitenkaan esim. prima-vista tilanne keikalla ei ole se

mukavin yllätyksellinen hetki, mutta niin kuin sanoin, suunnitelmallisuus riippuu tosi paljon kontekstista. Haastatteluissa käy ilmi, että kunhan kontrolli on jokseenkin omissa käsissä, ei yllätyksellisyys ole niin kuormittavaa.

En koe muuttuvia työkuvioita ja improvisointia myöskään epämiellyttävä, ellei se tapahdu kiireessä ja pystyn jossain määrin sitä itse kontrolloimaan.

Kuitenkin välillä hetkeen heittäytyminen on toiminut motivoivana tekijänä sekä oppilaalle että opettajalle.

Muuttuvat työkuviot ja improvosointi on myös mielekästä, ja aika ajoin motivoivaa, mutta suunnitellut asiat ja rutiinit painaa vaakakupissa enemmän.

5.4 Laatu

Jokainen haastateltavista korostaa laadun tärkeyttä soitonopetuksessa. Laatu työssä kuin työssä on tärkeää, ja siihen pyrkiminen on työelämälähtöisesti kannattavaa. Introvertin yksi piirteistä on laadun ja yksityiskohtien huomaaminen (Jonkman 2015, 267.) Soitonopetus ei tee tässä asiassa poikkeusta. Haastateltavat korostavat laadun tärkeyttä, mutta myös selittävät yksityiskohtaisesti, miksi näin on. Opetuksen laadun takaaminen, yksityiskohtiin paneutuminen ja opetussuunnitelmaan nojaaminen ovat tärkeitä laadukkaan soitonopetuksen aikaansaamiseksi. Introvertti pyrkii ajattelussa loogisuuteen. (Jonkman 2015, 267.) Loogisuus näkyy myös haastateltavien vastauksissa soitonopetuksen päämäärästä. Ryhmäopetukseen verrattuna yksilöopetus nähtiin sellaisena, että laadun tulisi siinä kohdata. On myös tärkeää, että oppilas saa sellaista opetusta, jota henkilökohtaisesti tarvitsee.

Eryteisesti yksilöllisessä soitonopetuksessa, jossa kuhunkin oppilaaseen henkilökohtaisesti paneutuminen on ihan ydinasia verrattuna ryhmäopetukseen. Koen, että oppilaan pitää saada juuri hänen ongelmakohtiinsa ja motivaatiopisteisiinsä paneutuvaa laadukasta opetusta, koska oletettavasti hän on juuri niitä varten tunneille tullut ja maksaa siitä.

Opetuksessa pyrin oppilaan soiton laadun takaamiseen, mutta se pitää tehdä perustelemalla käydyt yksityiskohdat.

Laatu nähdään kuitenkin myös kahdenkauppana, jolloin laadun takaaminen liittyy myös itsenäiseen harjoitteluun molempien osapuolten osalta. Yksityiskohdat ovat tärkeitä, mutta opetukseen on sisällytettävä myös laajempien asioiden käsittelyä, jolloin itsenäinen harjoittelu korostuu. Soittotunnit kestävät musiikkiopistossa

yleensä 30-45 minuuttia, joten jos harjoittelurutiinit eivät ole kunnossa, niin asioissa on vaikea edetä tässä ajassa. Laadun takaamiseksi on siis tärkeää olla selkeä oppilas-opettaja-suhde.

Yksityiskohtiin on hyvä paneutua, mutta niiden opettelu on oppilaan vastuulla kotona. Silloin tunnilla jää aikaan myös musiikin laajempien asioiden käsittelyyn. Periaatteena, että kaikki mitä harjoitellaan, niin harjoitellaan kunnolla.

Laatuun panostaminen ei ole ainoastaan introvertille ominaista, mutta haastatteluista saa kuvan, että laadun saavuttaminen on heille erittäin tärkeää. Tämä on yksi keino introvertille osoittaa oma ammattitaito ilman, että tarvitsee käyttää siihen mm. sosiaalisia resursseja. Introvertin joutuminen ammattiroolissaan jatkuvasti sosiaaliin tilanteisiin vie voimavaroja. (Jonkman 2015, 206.) Haastatteluissa käy myös ilmi, että itsensä markkinointi ja sosiaaliset tilanteet ovat haastavia introverteille, joten laadun ja ammattitaidon osoittaminen käy myös laadukkaan tekemisen kautta.

5.5 Työskentely-ympäristö

Haastattelussa nousee esille yksityisopetuksen mielekkyys ja ryhmäopetuksen haasteellisuus, mikä introversion näkökulmasta on selitettävissä mm. sen sosiaalisen luonteen vuoksi. Myös laadulliset ja yksityiskohtaiset asiat ovat paremmin toteutettavissa yksityisopetuksessa kuin ryhmäopetuksessa, näin ainakin introvertin näkökulmasta ajateltuna. Sosiaalinen vuorovaikutus on läsnä soitonopetustilanteessa, mutta se sisältää myös itsenäistä työskentelyä, kuten tuntien suunnittelua ja aikataulutusta. Haastatteluissa tulee selvästi esille, että soitonopetustilanteen ulkopuoliset työtehtävät hoidetaan mieluiten rauhallisessa ympäristössä. Löhken sanoo, että introvertille työskentely on yleensä sisäistä työskentelyä. (2016, 160.) Sen takia introvertti suosii työskentely-ympäristönä rauhallista ja mahdollisimman sosiaalittomuutta ympäristöä.

Suosin sellaista työtilaa, jossa saa olla rauhassa.

Enemmän keskittymistä vaativassa työskentelyssä pidän kuitenkin hiljaisemmasta ympäristöstä.

Suosin rauhaa ilman sosiaalisia häiriötekijöitä.

En ajattele sosiaalittomuuden olevan varsinaisesti hyvä tai huono piirre introvertilla, mutta haastatteluissa käy kuitenkin ilmi, että sosiaaliset tilanteet vaikuttavat joskus

keskittymiseen negatiivisesti. Työskentelyrauhaan liittyy vahvasti sosiaalisen vuorovaikutuksen minimointi, mutta täysin sosiaalitonta ympäristön ei tarvitse kuitenkaan olla. Itsenäinen työskentely tapahtuu mielellään siis nimenomaan yksin, vaikka ympäristössä muuten tapahtuisi sosiaalista kanssakäymistä.

Pidän itsenäisestä työskentelystä muiden ympäröimänä, eli jokin kahvila- tai kirjastotyypinen ympäristö on mieleisin tähän tarkoitukseen.

Pieni ympärillä tapahtuva melu ei haittaa, joten esim. kahvila ja kirjasto toimii hyvin ympäristönä.

Työskentely-ympäristön ohella työpäivästä palautuminen käy introvertin näkökulmasta mieluiten poissa sosiaalisesta ympäristöstä. Haastateltavat korostavat vastauksissaan rauhoittumista ja itsenäistä toimintaa. Introvertille on ominaista pyrkimys rauhaan ja rentoumiseen. (Jonkman 2015, 267.) Tämä on introversion tutkimuksissa todettu, eikä haastatellut soitonopettajat tee poikkeusta tässä asiassa. Tietysti jo itsessään sosiaalinen työ opettajana voi vaikuttaa vahvemmin introverttien voimavarojen ehtymiseen kuin esim. muilla aloilla.

Työpäivän jälkeen haluan vain rauhoittua ihan senkin takia, että työ on iltapainotteista. Yleensä siis ilman turhaa melua ja sosiaalista kontaktia.

Myös kuntosalilla käynti ja kävelylenkit toimivat tähän. Eli kyllä se olisi jotain itsenäisesti tehtävää.

Koska opetuspäivät painottuvat iltaan, niin loppupäivä tarkoittaa useimmiten nukkumaanmenoa.

5.6 Työyhteisössä toimiminen

Soitonopetuksen työyhteisössä toimiminen näyttäytyy introversion piirteiden mukaisesti olevan saman kaltaista sen kanssa, miten introvertit yleensäkin toimivat työyhteisöissä. Jokainen haastateltavista kertoi antavansa mielellään panoksena ryhmätyössä, kehytystyössä ja muutenkin päätöksenteossa, mutta ei itseään väkisin esille tuomalla. Introverteilla on yleensä kyky analyyttiseen ajatteluun, jolloin punainen lanka säilyy heidän päätöksenteossa (Löhken 2016, 56.) Introvertit ovat myös hyviä kuuntelemaan ja antavat muille ihmisille liikkumatilaa. (Löhken 2016, 58.)

Tarjoan ideoita, jos koen ne hyväksi. En pallotele ajatuksia. Usein myötäilen, jos joku on innokkaampi edistämään asioita. Yritän pitää huolta, että muut eivät jää keskustelussa jalkoihin, jos näen, että heillä olisi sanottavaa.

Koen olevani harkitseva osapuoli työyhteisössä. Vaikka ryhmätilanteessa saatan olla taka-alalla, niin päätöksen tekoon kuitenkin yritän vaikuttaa. Usein tämä kuitenkin vaatii itsenäistä harkintaa aikaa.

Koen olevani tehokas osa porukkaa ja annan oman arvokkaan panokseni toimintaan.

Haastatteluissa korostuu laadun merkitys ja harkitsevuus introversion mukaisesti. Vaikka introversio koetaan helposti työelämässä taka-alan tekijöiksi, tulee kuitenkin ilmi, että päätöksentekoon on oikeasti halu vaikuttaa. Hypoteettisissa tilanteissa johtotehtävissäkin oleminen on mahdollista. Tosin muista vastuussa olemine tuo introvertille helposti stressiä.

Hypoteettisessa tilanteessa pidän myös johtavassa asemassa olemisesta silloin, kun itse olen johtoportaan huipulla ja vastuussa lähinnä itselleni, kuten esimerkiksi omassa yrityksessä olisin.

Päätösten harkintaan vaikuttaa vahvasti myös se, kuinka tärkeistä ja kriittisistä asioista päätetään. Jälkiviisaana vääränlainen päätös stressaa jo etukäteen.

Haastateltavat tuntuvat osaavan hyödyntää omaa rooliaan sosiaalisessa työyhteisössä. Jokaisen vastauksen osalta käy ilmi, että he myös osaavat analyttisesti kertoa, minkä tyyppinen yhteisön jäsen on, ja millä tavalla haluaa vaikuttaa päätöksentekoon. On sanottu, että ekstrovertit saavat enemmän vaikutusvaltaa organisaatioissa, joissa ryhmätyöskentely on keskiössä, ja introvertit taas itsenäisessä ja vähemmän ryhmätyöskentelyyn keskeytyneissä organisaatioissa. (Keltikangas-Järvinen, 263.) Itsensä tiedostaminen tältä osin vahvistaa varmasti introvertilla kykyä vaikuttaa päätöksentekoon omalla tavallaan ja ilman liian vahvaa sosiaalista panosta.

5.7 Muusikkous

Muusikkous on osa soitonopettajan työtä, joten introversion näkökulmasta sen nostaminen tutkimuksessa on relevanttia. Muusikon työssä korostuu monesti keikkatyö, joka pitää sisällensä paljon muutakin kuin vain esiintymisen soittotilanteessa. Introvertille tyypillinen yksityiskohtien huomaaminen ja laatuun panostaminen näkyy myös haastateltavien vastauksissa. Muusikon työssä tekninen

osaaminen nousee esille jokaisen haastateltavan kohdalla, kun omaa vahvuutta muusikon työssä puntaroidaan. Introverteilla on tapan paneutua asioihin ja he haluavat selvittää asiat ja ongelmat perinpohjin. (Löhken 2016, 49.)

Huolellisuus ja teknisiin ongelmiin varautuminen. Olen myös aina varautunut keikoille teknisesti niin, että mitä tahansa menisikään rikki, keikan pystyisi soittamaan loppuun. (varakitara, varavahvistin/vahvistinmallintaja, ylimääräisiä piuhoja jne.)

Vahvuuteni muusikon työssä on huolella valmistautuminen mm. soundien, shown ja teknologian osalta.

Logistiikka, teknologia

Musiikkiteknologian merkitys nousee haastatteluissa esille. Sen rinnalla huolellisuus ja järjestelmällisyys on myös keskiössä eli introversin piirteiden mukaisesti haastateltaville on tärkeää, että käytännön asiat ja työkalut ovat kunnossa. Haastateltavista jokainen tuntuu pitävän kokonaisuutta tärkeänä, ja vaikka musiikin ja soittamisen takia tätä työtä tekee, niin ymmärrys työn kokonaisuudesta on selvillä. Asiat pyritään hoitamaan joka osa-alueella kunnolla, ja musiikillinen sisältö ja teknologia nähdä tärkeinä palasina, kun kyseessä on muusikon keikkatyö ja esim. musiikkistudiossa työskentely.

Haasteita näyttävät tuottavan asiat, joihin ei pysty juurikaan etukäteen valmistautumaan. Muusikon työn näkökulmasta näitä on mm. sosiaaliset tilanteet, joita ovat mm. keikan ja käytännön asioiden hoitaminen tilaajien kanssa. Voisi ajatella, että huolellinen valmistautuminen etukäteen on introvertille tapa välttää riskejä itse työtilanteessa. Introvertille riskinotto voi olla stressaavaa ja monesti elämäntapaan kuuluu tietynlainen pysyvyys ja muutoshaluttomuus. (Löhken 2016, 78.) Nämä asiat nousevat siis esille, kun puntarissa on introvertin haasteet muusikon työssä.

Asiointi venuen, hotellin, vuokrafirman henkilökunnan eli tuntemattomat ihmiset kanssa. Tilanteen, joihin ei ole ollut mahdollisuutta valmistautua, esim. prima vista -esiintymiset.

Improvisointi tilanteista nautin tutun porukan kesken, mutta rajansa niilläkin. En nauti myöskään huonosti suunnitelluista esiintymisistä ja keikoista, vaan ne olisi hyvä olla hoidettuna etukäteen.

En pidä liiallisesta improvisoinnista musiikillisessa kontekstissa, riippuen hieman keikasta kylläkin.

Introversion näkökulmasta muusikkous sisältää siis tietyntylaisia piirteitä, jotka ovat introvertille tyypillisiä. Edellä mainitut asiat voivat olla persoonallisuudesta riippumatta haasteellisia, mutta esiin nousseet asiat mainittiin lähes poikkeusta jokaisen haastateltavan osalta. Sosiaalinen kanssakäyminen keikkojen sopimisen osalta voi olla persoonasta riippumatta haastavaa, koska tilanteessa myydään tuotetta eli omaa ammattitaitoa. Myös improvisointi alasta riippumatta voi olla paha paikka olkoon persoonallisuus minkäläinen tahansa. Kuitenkin esille nousseet asiat ovat jokaisen haastateltavan mielestä sellaisia, jotka vaikuttavat vahvasti heidän työssään kokemuksiin haasteisiin ja vahvuuksiin. Haasteluissa ilmevät vahvuudet ja haasteet ovat myös lähes kaikki keskeisimpiä asioita introvertin persoonallisuuspiirteisiin liittyvissä tutkimuksissa.

6 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

Jonkman (2015, 49) sanoo, että yhteiskunnallinen normi on suosinut ekstroversiota viime vuosikymmenet, mutta tulevaisuus näkymät viittaavat introvertimpään aikaan. Introversiosta on tullut entistä hyväksytympää, ja eri persoonallisuuspiirteistä tiedetään nykyään enemmän kuin ennen. Arjessa ja työelämässä introvertillä on omat tapansa toimia, joten itsensä tunteminen auttaa toimimaan parhaalla tavalla eri tilanteissa. Käyn seuraavaksi läpi tutkimustulokset ja arvioin samalla tiiviisti tutkimusprosessiani.

Tämän tutkimuksen tarkoituksena oli tutkia, miten introvertin piirteet näkyvät soitonopettajan työssä. Tutkimuskysymykset olivat:

1. Miten introversio näyttäytyy soitonopettajan ja muusikon työssä?
2. Mitkä asiat koetaan introvertin vahvuuksina ja haasteina soitonopettajan ja muusikon työssä.

Aineston pohjalta ensimmäisen kysymyksen vastauksena kävi ilmi, että introversio näyttäytyy soitonopetuksessa introversion piirteiden mukaisesti. Introvertin piirteitä omaavilla haastateltavilla oli paljonkin yhtäläisyyksiä vastauksissa, vaikka haastattelut toteutettiin erikseen. Yhtäläisyydet todistavat vain sitä, että tutkimukset introvertin piirteistä pitävät paikkansa. Vastauksissa korostuivat suurelta osin yleisimmät introversion piirteet, kuten sosiaalinen kuormittavuus, itsenäisen työskentelyn mielekkyys ja yksityiskohtiin ja laatuun panostaminen. (Jonkman 2015, 267.) Introversio ilmenee siis soitonopettajan ja muusikontyössä monipuolisesti. Yhtäläisyydet haastateltavien osalta keskittyivät mm. siihen, että itsenäinen työskentely nähtiin mielekkäänä työskentelymuotona, vaikka ympäristö ei täysin sosiaalitonta olisikaan. Itsenäinen työskentely mahdollistaa introvertille

keskittymisen eri asioihin yksityiskohtaisemmin ja syvällisemmin, jolloin laatuun ja yksityiskohtiin on mahdollista panostaa paremmin. Kukaan haastateltavista ei maininnut introversion häiritsevän itse suorittamista, mutta jokaisella oli tarve pitää työn langat omissa käsissään. Tärkeää tuntui olevan se, että asiat saisi suunnitella mahdollisimman hyvin etukäteen, jottei itse opetus- tai keikkatilanteessa tapahtuisi mitään yllättävää.

Aineistossa kävi myös ilmi, että haastateltavat näkivät itsensä toimivan hyvin yksityisopetustilanteissa. Musiikin yksityisopetus nähtiin vahvuutena, mutta ryhmäopetus taas haasteellisena. Musiikin rooli introversion kentällä ei noussut juurikaan esille haastatteluissa. Ehkä sillä ei nähty olevan niin isoa vaikutusta introversioniin, että siitä olisi pitänyt mainita. Uskon kuitenkin, että musiikillinen sisältö koostuu materiaalista, jossa on panostettu laatuun ja yksityiskohtiin.

Toinen kysymys introversion haasteista ja vahvuuksista näkyi monipuolisessa valossa. Aineistosta nousi siis esille opetuksenmuoto, ja jokainen haastateltava näki vahvuutenaan yksityisopetuksen. Perusteluna oli mm. se, ettei yksityisopetustilanteessa ole tällöin muuta ajatusta harhauttavaa häiriötekijää, ja että näin pystyy keskittymään yksityiskohtaisemmin aiheeseen kuin aiheeseen. Introvertille tyypillinen tarve keskittyä yhteen asiaan kerralla tuli vastauksissa ilmi. (Jonkman 2015, 267.) Yksi Haastateltavista kertoi yksityisopetuksessa mm. siten, että on vahvana yksittäisen oppilaan kohtaamisessa. Tämä korostaa sitä, että vaikka introverteilla ei ole juurikaan sosiaalista tarvetta, niin sosiaaliset taidot kuitenkin löytyvät, ja ne nähdään vahvuutena. Sosiaalinen tarve ei tarkoita automaattisesti sitä, että olisi sosiaalisesti taitava. (Kelikangas-Järvinen 2016, 63.) Eikä sosiaalinen taito tarkoita sitä, että olisi niinkään tarvetta sosiaalisille tilanteille. Introvertti voi olla siis sosiaalisesti taitava, vaikkei tuntsi tarvetta olla ihmisten seurassa.

Soitonopetuksessa nähtiin myös tärkeänä järjestelmällisyys ja suunnitelmallisuus. Liiallinen improvisointi opetuksessa mm. opetussuunnitelman osalta voisi sotkea oppilaan oppimista, mutta musiikillisessa kontekstissa improvisointi nähtiin motivoivana, vaikkakin joskus haastavana. Keltikangas-Järvinen toteaa, että introvertille on hyvin tyypillistä järjestelmällisyys ja rutiininomaisuus. (Keltikangas-Järvinen 2016, 186.) Aineistosta kävi ilmi, että tärkeää on jonkinlainen kontrolli tehtävästä asiasta. Improvisointi sopii joissain tilanteissa, mutta yleisesti tilanteisiin meneminen ilman minkäänlaista suunnitelmaa on introvertille raskasta. Hetken mielenjohteesta toimiminen on introvertille vierasta. (Keltikangas-Järvinen 2016, 186.)

Musiikillisessa mielessä introversio ei noussut esille juurikaan musiikin sisällön muodossa, mutta musiikkiin liittyvät asiat nähtiin ja toteutettiin tyypillisesti introvertin näkökulmasta. Aineisto käy ilmi, että musiikkiteknologia on yksi osa-alue, jota haastateltavat pitävät vahvuutenaan. Teknologialle tyypillinen perehtyminen tarve, yksityiskohtaisuus, hyödyllisyys ja kehittävä vaikutus voi kiinnostaa introverteja. Introverteille on tyypillistä hyvä keskittymiskyky, ja pitkäaikainen analysointi ja pohtiminen on luontaista. (Jonkman 2015, 267.) Yleisesti Teknologiaan perehtyminen voi vaatia paljon aikaa riippuen toki laitteistosta. Musiikkiteknologia sisältää paljon eri teknologiaa aina studiotyöskentelystä PA-kamoihin.

Yhtenä vahvuutena nähdään myös oma rooli musiikin kentällä. Oman roolin kokonaisvaltainen omaksuminen ja valmistautuminen sekä asioiden kunnolla hoitaminen nähdään soittotilanteissa tärkeänä. Ns. tunnollisuus on introvertille ominainen piirre työelämässä, jolloin tehtävä kuin tehtävä hoidetaan kunnolla.

Aineistosta nousi esille sosiaalinen kuormittavuus. Mm. soittotuntien ulkopuoliset keskustelut ja ns. itsensä markkinointi nähtiin muita työnkuvia kuormittavampana. Sosiaalisen vuorovaikutuksen haasteellisuus ei näkynyt niinkään sosiaalisissa taidoissa tai siinä, ettei tulisi juttuun muiden kanssa, vaan sosiaaliset tilanteet nähtiin vievän nopeammin voimavaroja. Kävi kuitenkin ilmi, että tutussa porukassa ja läheisimpien keskuudessa ei kuormittavuutta juuri ole. Tämä on tyypillinen introvertin piirre ja soitonopetuksessa se näkyy selvästi. Löhken (2014, 36) sanoo, että ihmiset ovat luonnostaan sosiaalisia. Se vaan ilmenee eri tavoin eri tilanteissa. Yksityisopetuksen mielekkyys korostaa sitä, että liiallinen sosiaalinen vuorovaikutus on introvertille raskasta. Aineistossa korostui myös se, että sosiaalisuus ryhmätyöskentelyssä ei ole aina haastavinta, vaan se, että työn tehokkuus nähdään ryhmässä hitaampana. Iitsenäisesti työskennellessä introvertti pääsee suoraan asiaan omilla ehdoilla, eikä aikaa kulu omasta mielestä turhiin ja työtä hidastaviin asioihin.

Aineistosta käy ilmi, että asiat, joihin ei ole mahdollista valmistautua, kuormittavat introverttia muutenkin kuin vain tilanteen kontrollin katoamisen vuoksi. Introvertin ominaispiirre on pikkutarkkuus ja paneutuminen kunnolla asioihin, joten valmistautumattomuus ei ole introvertin tapaista. (Löhken 2016, 71.) Itsensä esille tuominen eri tilanteissa nähdään myös kuormittavana. Haastatteluissa korostuu se, että tuntemattomien ihmisten kanssa asioiminen esim. keikkatilanteessa on kuormittavaa, mutta tutut soittokaverit kuitenkin kompensoivat tilannetta. Myös liiallinen vastuu on introvertille kuormittavaa, mutta keikalla ja soittotilanteella vastuu on kuitenkin koko yhtyeellä. Voi siis todeta, että introvertille

valmistautuminen ja oman roolin lunastaminen ovat vasta paino sille, ettei yllätyksiä tai riskitekijöitä tule.

Tutkimuksen keskeisimmät havainnot ovat siinä, että soitonopetuksen ja muusikon näkökulmasta introversion piirteet ovat havaittavissa selkeästi. Introvertin keskeisimmät piirteet tulevat esille sosiaalisessa, yksityiskohtaisessa, laadullisessa ja itsenäisessä kontekstissa. Toimintatavat hyödynnetään myös musiikillisessa kontekstissa, jolloin tietyt asiat nousevat esille, kuten musiikkiteknologiaan ja laatuun panostaminen. Introvertin piirteet nousevat aineistosta esille, vaikka haastateltavat ei mielläkkään itseään täysiksi introverteiksi. Kuitenkin piirteet, jotka viittaavat introversioniin, tulevat lähes yksimielisesti esille.

Jokaisella meistä on oma persoonallisuus ja itsetutkiskelu voi avartaa mieltä ja se voi edesauttaa löytämään omat voimavaransa työ- ja arkielämässä. Ekstroversion ihanne työelämässä on viime vuosina ollut esillä, mutta olemme menossa siihen suuntaan, että introversio on entistä hyväksytympää läntimaisessa kulttuurissa. Itse introvertin piirteitä omaavana musiikkialan työntekijänä yhdyn täysin haastatteluissa nousseisiin asioihin ja uskon, että persoonasta riippummat, on tärkeää olla oma itsensä. ”Sekä sisäänpäin- että ulospäinsuuntautuneisuus tuovat mukanaan vahvuuksia, jotka helpottavat itse ymmärtämistä ja auttavat tulemaan toimeen muiden kanssa, saavuttamaan tavoitteita ja tekemään elämänvalintoja” (Löhken 2016, 97.)

LÄHTEET

- Aaltonen, Anni. (2022). Introvertin haasteet toimistotyössä. LAB-ammattikorkeakoulu. Opinnäytetyö. Haettu 1.2 osoitteesta https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/747790/Aaltonen_Anni.pdf?sequence=2&isAllowed=y
- Alasuutari, P. (2011). Laadullinen tutkimus 2.0. Tampere: Vastapaino.
- Cain, S. (2021). Hiljaiset: Introverttien manifesti. Helsinki: Wsoy. Bookbeat.
- Farrell, M. (2017). Leadership Reflections: Extrovert and Introvert Leaders. Journal of Library Administration (436-443). Haettu 15.2. osoitteesta https://jyu.finna.fi/PrimoRecord/pci.cdi_informaworld_taylorfrancis_310_10_80_01930826_2017_1300455?sid=4240547082
- Helgoe, L. (2012). Introversion voima: Miksi sisäinen elämäsi on suurin rikkautesi? Vantaa: Ajatushattu Kustannus.
- Hirsijärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. (2009) Tutki ja kirjoita. Helsinki: Tammi.
- Hurme, H. & Hirsjärvi, S. (2008). Tutkimushaastattelu: Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Helsinki: Gaudeamus. Bookbeat.
- Hyvärinen, M., Nikander, P. & Ruusu vuori, J. (2017). Tutkimushaastattelun käsikirja. Tampere: Vastapaino. Bookbeat.
- Jonkman, L. (2015). Introvertit: Työpaikan hiljainen vallankumous. Jyväskylä: Atena.
- Juuti, P. & Puusa, A. (2020). Laadullisen tutkimuksen näkökulmat ja menetelmät. Helsinki: Gaudeamus. Bookbeat.
- Keltikangas-Järvinen, L. (2016). Hyvät tyypit: Temperamentti ja työelämä. Helsinki: Wsoy.
- Keltikangas-Järvinen, L. (2016). Ujot ja introvertit. Helsinki: Wsoy.
- Lei, X., Yang, T. & Wu, T. (2015). Functional neuroimaging of extraversion-introversion. Neuroscience bulletin (663-675). Haettu 15.2 osoitteesta https://jyu.finna.fi/PrimoRecord/pci.cdi_unpaywall_primary_10_1007_s12264_015_1565_1?sid=4240327518
- Löhken, S. (2014). Hiljaisissa on voimaa! Miten introvertti pärjää ekstroverttien maailmassa? Helsinki: Into Kustannus Oy.

- Löhken, S. (2016). Introt ja ekstrot: Vastaparista voimapariksi. Helsinki: Viisas Elämä Oy.
- Nykänen, P. (2022). Herkkä musiikinopettaja – erityisherkyys musiikinopettajan vahvuutena. Jyväskylän yliopisto. Pro gradu-tutkielma. Haettu 1.2.2024 osoitteesta
<https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/80738/1/URN%3ANBN%3Afi%3Aaju-202204272411.pdf>
- Opetushallitus (2017). Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2017. Haettu 29.2.2024 osoitteesta
https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/186919_taitteen_perusopetuksen_yleisen_oppimaaran_opetussuunnitelman_perusteet_2017-1_0.pdf
- Opetushallitus. (2014). Perusopetuksen opetussuunnitelma 2014. Haettu 29.2.2024 osoitteesta
https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/perusopetuksen_opetussuunnitelman_perusteet_2014.pdf
- Piironen S. & Rokala V. (2015). Luokanopettajaopiskelijoiden persoonallisuus introvertti - ekstrovertti -jatkumon näkökulmasta. Jyväskylän yliopisto. Pro gradu-tutkielma. Haettu 1.2.2024 osoitteesta
<https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/46128/URN%3ANBN%3Afi%3Aaju-201505292111.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Sand, I. (2018). On Being an Introvert or Highly Sensitive Person: A Guide to Boundaries, Joy, and Meaning. Haettu 15.2.2024 osoitteesta
https://jyu.finna.fi/PrimoRecord/pci.cdi_askewsholts_vlebooks_9781784508715
- Saukko, K. (2018). Musiikkituntien hiljaiset – Ujous ja sen vaikutukset yläkoulun musiikintunneilla. Jyväskylän yliopisto. Kandidaatin tutkielma. Haettu 1.2.2024 osoitteesta
<https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/59403/URN:NBN:fi:jyu-201808313990.pdf?sequence=1>
- Suvanne, L. (2011). Ujous musiikintunneilla – Opettajien ja 4.- ja 7.-luokkalaisten oppilaiden kokemuksia. Jyväskylän yliopisto. Pro gradu-tutkielma. Haettu 1.2.2024 osoitteesta
<https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/27186/URN%3ANBN%3Afi%3Aaju-2011061511019.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Tikkanen, A. (2016). Introverttina työelämässä. Jyväskylän yliopisto. Pro gradu-tutkielma. Haettu 1.2.2024 osoitteesta

<https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/51923/URN%3aNBN%3afi%3ajyu-201611184677.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. (2018). *Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi*. Helsinki: Tammi. Bookbeat.

LIITTEET

Teemahaastattelun runko:

Vapaamuotoisesti, mitä introvertin piirteitä koet itselläsi olevan? edes vähäisesti?

Uskotko introvertin piirteillä olevan vaikutusta elämäntapaasi? jos, niin miten se mielestäsi näkyy?

Mitkä asiat koet itsellesi haasteellisena/ei niin mieleisenä soitonopettajan työssä?

Mitkä asiat koet itsellesi mieleisenä/vahvuutenasi soitonopettajan työssä?

Kumman näistä koet itsellesi kuormittavampana työelämässä:

- Itsenäisen työskentelyn (soittomateriaali, aikataulut)
- Sosiaaliset tilanteet (oppilaan vanhempien tapaaminen, opettajakokoukset, itsesi markkinointi)

Miksi?

Kumman näistä koet itsellesi mielekkäämpänä työelämässä?

- Suunnitellut asiat ja rutiinit (Asiat hoituvat etukäteen suunnitellun mukaan)
- Muuttuvat työkuviot ja improvisointi (Työn aikana tapahtuva suunnittelu ja toteutus)

Miksi?

Kuinka tärkeänä koet laadun ja yksityiskohtiin paneutumisen opetuksessa?

Millaista työskentely-ympäristöä suosit, kun suunnittelet opetusta?

Jos sinulla on ollut raskas opetuspäivä, niin miten rentoudut loppupäivänä?

Millaisena näet roolisi työyhteisön jäsenenä? (Ryhmätyössä, kehitystyössä, päätöksenteossa)

Mitkä asiat koet itsellesi mielekkäänä/vahvuutena muusikon työssä?

Mitkä asiat koet itsellesi haasteellisena/epämukavana muusikon työssä?